

Provinciaal verslag asielopvang

Spreidingswet cyclus 2024-2026

ASIEL

Provinciaal verslag asielopvang

- 2 | Woord vooraf
- 4 | 1. Gevolgde proces in fase 1
- 5 | 2. Invulling provinciale opvangopgave
- 8 | 3. Afspraken over uitruil
- 9 | 4. Overige opmerkingen van de cvdK over het proces en de opgave
- 10 | 5. Stand van zaken aanpalende opgaven

Bijlagen bij dit verslag

Bijlage 1. Regioplan asielopvang Amsterdam-Amstelland

Bijlage 2. Regioplan asielopvang Gooi en Vechtstreek

Bijlage 3. Regioplan asielopvang Kennemerland

Bijlage 4. Regioplan asielopvang Noord-Holland Noord

Bijlage 5. Regioplan asielopvang Zaanstreek Waterland

INHOUD

COLOFON

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl/vluchtelingen
asielopvang@noord-holland.nl

Redactie

Yannick Sonne, Nine Hekkema en
Ilse Buijs

Met dank aan

Tijs Böhm, Liesbeth Bos, Maaïke Bos,
Angélien Brus, Assija Hajji,
Jozien Horjus, Desiré Peters,
Paul Verbruggen, Rolf Vullings
en Esther van der Zwalm

Woord vooraf

Haarlem, 31 oktober 2024

Excellentie,

Middels deze gezamenlijke brief van alle commissarissen van de Koning bied ik u mijn verslag aan zoals van mij gevraagd wordt in de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (hierna: spreidingswet). Zoals deze wet voorschrijft doe ik dit in mijn rol als Rijksorgaan en na het voeren van vele gesprekken met de gemeenten. Conform de wet slaat u bij het nemen van uw verdeelbesluit acht op dit verslag en streeft u naar een zo evenwichtig mogelijke verdeling van de opvang van asielzoekers over het grondgebied van Nederland.

In aansluitend bericht wordt de specifieke provinciale opgave ingekleurd. Ik spreek mij niet kwalitatief uit over de gesprekken en de inzet van alle gemeenten, wel over de omstandigheden waar zowel gemeenten als provincies mee te maken hebben (gehad) bij de invulling van deze nieuwe wettelijke taak.

Effect van de spreidingswet

Alle commissarissen van de Koning staan onverkort achter de spreidingswet die beoogt, door een evenwichtige spreiding van opvanglocaties, rust en stabiliteit te brengen in de asielopvang. We kunnen constateren dat de spreidingswet nu al effect sorteert: de gemeentelijke plannen laten zien dat de komende twee jaren meer gemeenten dan voorheen asielopvang bieden en we zien óók een beweging van noodopvang naar duurzame opvang.

Vanuit mijn bestuurlijke verantwoordelijkheid doe ik dan ook nogmaals een beroep op de minister om de spreidingswet in de volle breedte uit te blijven voeren. Daarbij adviseer ik geen besluiten tot intrekking van de spreidingswet aan de Kamers voor te leggen tot er een deugdelijk alternatief voor voldoende asielopvangplaatsen ligt.

Uitdagingen bij invullen opgave

Ondanks dat de spreidingswet zeker al effect heeft, tellen de provinciale plannen helaas nog niet op tot de totaal gevraagde capaciteit. Dit kent een aantal redenen. Zo zorgde de aankondiging tot het voornemen van intrekking van de wet, kort na de inwerkingtreding, voor onduidelijkheid en vertraging. Dit heeft in zijn algemeenheid een wissel getrokken op politiek-bestuurlijke bereidheid te voldoen aan de spreidingswet. Lokale bestuurders kwamen hierdoor regelmatig in een lastig parket bij het geven van uitleg over beoogde opvanglocaties aan omwonenden.

De bestaande besluitvormings- en ruimtelijke procedures met vaak lange doorlooptijden zijn ongewijzigd gebleven. De invoering van de spreidingswet is niet vergezeld gegaan van nieuwe wettelijke mogelijkheden tot versnelling. Dit moeten wij ons terdege realiseren. De laat verschaftte duidelijkheid over kaders heeft ook niet bijgedragen aan de bereidheid van gemeenten om zelf opvangvoorzieningen te (laten) exploiteren.

Ik zie ook dat het bij het COA in de uitvoering geregeld ontbreekt aan voldoende capaciteit en slagvaardigheid, waardoor projecten (extra) vertragen of soms zelfs geen doorgang kunnen vinden. Daarnaast zie ik in de Miljoenennota dat de uitvoeringsorganisaties in de gehele keten te maken krijgen met een forse daling van budget. Dit leidt bij mij tot zorgen over uitvoeringskracht en haalbaarheid.

Gemeenten zijn bijvoorbeeld gevraagd duurzame plekken te leveren voor 5 jaar. De financiering van het COA daalt echter na 2027 drastisch. Dit maakt de businesscases voor nieuwe locaties zeer onzeker. We vragen veel van onze gemeenten, zowel als het gaat om opgaven en taken alsook als het gaat om druk op de ruimte. Kan het Rijk zelf nog meer bijdragen als het gaat om Rijksvastgoed of gronden?

De gewenste uitruil tussen gemeenten tussen asielopvangplaatsen en huisvesting van statushouders is in het hele land nog beperkt van de grond gekomen. Ik constateer dat met spijt, omdat ik de achterliggende gedachte van regionale samenwerking waar dat kan, zeer ondersteun. Daarom vraag ik u om met de opgedane ervaringen te onderzoeken hoe regionale samenwerking kan worden bevorderd, en hierbij een eerste evaluatie te betrekken van hoe de wet, en met name de bonus-systematiek, (uit)werkt.

Tot slot

Ik zie dat de systematiek van overleg aan de PRT's en de LRT een goed instrument is om alle opgaven (van opvang tot huisvesting) in samenhang te bezien en tot resultaten te komen. Rust in het opvanglandschap en in de wet- en regelgeving hieromtrent zijn daarbij van groot belang.

Ik koppel aan deze weergave van feiten en omstandigheden die een rol hebben gespeeld tijdens de overlegfase van de Spreidingswet tot slot nog een tweeledig verzoek: (1) alles wat in uw vermogen ligt eraan bij te dragen om de voorwaarden voor het totstandbrengen van stabiele opvangvoorzieningen te verbeteren; en (2) bovenstaande feiten en omstandigheden mee te wegen bij het nemen van uw verdeelbesluit en het inzetten van handhaving.

Hoogachtend,

De commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by a long, sweeping horizontal stroke that ends in a small circular flourish.

A.Th.H. (Arthur) van Dijk

1. Gevolgde proces in fase 1

Het verslag dat voor u ligt geeft een weergave van de invulling van de Noord-Hollandse asielopgave in het kader van de spreidingswet. Op basis van de capaciteitsraming en de verdeelsystematiek uit de spreidingswet dient Noord-Holland uiterlijk op 1 juli 2025 te voorzien in 16.290 asielopvangplaatsen, waarvan 1.380 voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv).¹ Dit verslag heeft de vorm van een ambtsbericht van de commissaris van de Koning in de provincie Noord-Holland aan de minister van Asiel en Migratie, en is een wettelijke taak in het kader van de spreidingswet.

Regionale aanpak

In Noord-Holland wordt aan de Provinciale Regietafel Asiel Noord-Holland (PRT) samengewerkt aan de opgaven omtrent asielopvang, de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van verblijfsgerechtigden. Vanwege de omvang van onze provincie bestaan er in Noord-Holland daarnaast vijf regionale regietafels (RRT's), ingedeeld conform de veiligheidsregio's (zie figuur rechts). Alle gemeenten binnen de regio zijn bestuurlijk vertegenwoordigd aan de RRT. De vijf regio's worden aan de PRT elk door twee gemeentebestuurders vertegenwoordigd. Daarnaast nemen aan de PRT bestuurders en hoogambtelijk vertegenwoordigers van de Rijksoverheid, het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en het college van Gedeputeerde Staten deel.

Na de inwerkingtreding van de spreidingswet is aan de PRT de afspraak gemaakt het primaat van bestuurlijke afstemming in fase 1 van de spreidingswet te beleggen bij de vijf regionale regietafels. Op basis van de opgetelde indicatieve opgaven van de gemeenten in de regio zijn gemeenten in de eerste plaats aan de RRT's onderling in gesprek gegaan over de verdeling, over de realisatie van gezamenlijke locaties en over te maken uitruil-afspraken. Parallel daaraan zijn gemeenten verkenningen gestart naar locaties. In de fase 1 heeft de PRT in dit proces gefunctioneerd als gremium dat de voortgang van de regionale processen monitorde, als gremium voor bestuurlijke escalatie, en waar aan de orde als platform voor te maken intergemeentelijke afspraken op bovenregionaal niveau.

Regioplannen

De invulling van de regionale opgave is door de RRT's vastgelegd in regioplannen, conform een door de PRT verstrekt format. Deze plannen hebben gediend als input voor het voorliggend provinciaal verslag, en zijn op 1 oktober jl. gedeeld met de cvdK. In enkele gevallen zijn naar aanleiding van actuele ontwikkelingen of vragen van de cvdK nadien nog enkele aanpassingen aan de regioplannen gedaan. De kwantitatieve informatie uit de regioplannen is opgenomen in tabel 2 van dit verslag; het kwalitatieve deel van de regioplannen met nadere toelichting bij de invulling en het gevolgde proces vindt u als bijlage bij dit verslag. Dit verslag zelf is bewust beknopt gehouden; nadere duiding is te vinden in de regioplannen.

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2024-3320.html>

2. Invulling provinciale opvangopgave

Tabel 1 geeft een weergave van de invulling van de provinciale opvangopgave als geheel in de laatste zeven maanden van de eerste cyclus van de spreidingswet (1 juli 2025 tot 1 februari 2026). Hierbij is onderscheid aangebracht tussen het totaal aan door gemeenten toegezegde capaciteit, en de toegezegde capaciteit waarvoor reeds door gemeenten vastgestelde locatieplannen bestaan. Sommige bestaande opvanglocaties sluiten voor 1 februari 2026, en sommige geplande locaties openen pas ná 1 juli 2025. Daarom fluctueert de toegezegde capaciteit in de genoemde periode enigszins. Onderstaande capaciteitsaantallen geven het gemiddelde over die periode.

Tabel 1. Invulling opgave Noord-Holland		
	Opvangplaatsen in totaal	Opvangplaatsen voor amv ²
Gestelde opgave	16.290 plaatsen	1.380 plaatsen
Toegezegde capaciteit totaal ¹	14.292 plaatsen (88%)	1.081 plaatsen (78%)
> waarvan met vastgestelde locatieplannen	10.672 plaatsen (66%)	735 plaatsen (53%)

¹ Uitgedrukt in gemiddelde capaciteit aan opvangplaatsen tussen 1-7-2025 en 1-2-2026.
² Amv-opvangplaatsen tellen mee in het totaal.

Invulling per gemeente

Tabel 2 geeft een overzicht van de invulling van de provinciale opvangopgave per gemeente. Capaciteitsgetallen zijn uitgedrukt in netto technische capaciteit (NTC) aan opvangplaatsen. Ook gemeenten die kenbaar hebben gemaakt in fase 1 geen inzet te plegen zijn opgenomen in de tabel.

Toelichting bij tabel 2

Indicatieve opgave: De kolommen 'Indicatieve opgave' geven de indicatieve opgaven voor gemeenten zoals gesteld in de capaciteitsraming, gepubliceerd in de Staatscourant op 31 januari jl. De amv-opgave telt mee in de totale asielopgave.

Inzet gemeenten: De kolommen 'Inzet gemeenten' in tabel 2 geven voor elke gemeente het totaal aan toegezegde opvangcapaciteit in de genoemde periode. Het dikgedrukte getal geeft het aantal aan waarvoor reeds vastgestelde locatieplannen bestaan. Bij enkele gemeenten is (ook) een lichtblauw getal vermeld. Dit getal geeft de toegezegde capaciteit waarvoor besluitvorming over locatie(s) nog volgt. Voor laatstgenoemde toegezegde capaciteit blijkt dat voor de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek uit het bijgevoegde regioplan. Voor de overige gemeenten waar dit aan de orde is, hebben de voorzitters van de RRT's de cvdK hierover separaat verwittigd (zie ook de noot onder tabel 2). Het symbool ✕ geeft aan dat de opgave (al dan niet deels) is uitgeruild (zie par. 3 voor nadere duiding).

Vastgestelde locatieplannen: De kolommen 'Vastgestelde locatieplannen' in tabel 2 geven de opvangcapaciteit per (geplande) opvangvoorziening, waarbij elke rij een (geplande) locatie representeert. Deze kolommen zijn niet gecorrigeerd voor eventuele uitruilafspraken, maar geven de daadwerkelijk (geplande) opvangcapaciteit op locatieniveau weer. Locaties waarbij de sluitingsdatum 'n.t.b.' staat vermeld, zijn in elk geval beschikbaar tot het einde van de wetscyclus (1-2-2026). Hier gaat het bijvoorbeeld om locaties waar nog over verlenging wordt gesproken, of locaties die pas sluiten als een vervangende locatie gereed is. Locaties waar 'operationeel' staat vermeld, zijn op dit moment in gebruik.

✂ = opgave (deels) uitgeruild

Tabel 2. Invulling opgave Noord-Holland per gemeente

Gemeente	Indicatieve opgave		Inzet gemeenten Gemiddeld tussen 1-7-2025 en 1-2-2026		Vastgestelde locatieplannen		
	Totaal	Amv	Totaal	Amv	Locatiecapaciteit		Beschikbaarheid locatie
					Regulier	Amv	
Aalsmeer	211	18	-	-			
Alkmaar	603	51	150	-	150	-	1-1-2025 tot 1-1-2035
Amstelveen	561	48	360	60	-	60	operationeel, tot 1-1-2029
			+201		300	-	1-3-2025 tot 1-3-2030
Amsterdam	4.479	380	3.315	194	692	-	operationeel, tot n.t.b.
			+1.164	+186	900	-	operationeel, tot 1-3-2028
					1.500	-	operationeel, tot 1-11-2025
					-	100	operationeel, tot 1-6-2029
					-	50	operationeel, tot 1-4-2026
					-	44	operationeel, tot 1-4-2027
					150	-	operationeel, tot 1-8-2025
					650	-	1-3-2025 tot 1-7-2034
Bergen	185	16	30	30	-	30	operationeel, tot n.t.b.
			+60	+60			
Beverwijk	226	19	-	-	226		nog onzeker (zie noot) ✂
Blaricum	85	7	250	-	250	-	operationeel, tot 1-6-2026
Bloemendaal	169	14	110	24	-	24	1-1-2025 tot n.t.b.
					150	-	1-10-2025 tot n.t.b.
Castricum	240	20	-	-	-	-	
Den Helder	257	22	678	103	575	40	operationeel, tot (geen einddat.)
					-	40	operationeel, tot (geen einddat.)
					-	23	operationeel, tot (geen einddat.)
Diemen	175	15	-	-			
Dijk en Waard	526	45	600	50	550	-	operationeel, tot n.t.b.
					-	50	operationeel, tot n.t.b.
Drechterland	125	11	125	-			
Edam-Volendam	236	20	-	-			✂
Enkhuizen	97	8	97	-			
Goose Meren	389	33	150	-	150	-	1-1-2025 tot 1-10-2026
			+239	-			
Haarlem	963	82	902	-	180	-	operationeel, tot n.t.b.
			+61	-	120	-	operationeel, tot n.t.b.
					140	-	operationeel, tot n.t.b.
					152	-	operationeel, tot n.t.b.
					310	-	operationeel, tot n.t.b.
Haarlemmermeer	1.015	86	890	50	446	-	operationeel, tot n.t.b.
			+125	-	450	-	operationeel, tot n.t.b.
					-	50	01-07-25 tot n.t.b.
Heemskerk	224	19	-	-	199	25	nog onzeker (zie noot) ✂
Heemstede	191	16	20	20	-	16	1-1-2025 tot onbekend
			+171	+50			
Heiloo	155	13	80	-	80	-	1-1-2025 tot onbekend
Hilversum	536	45	174	-	174	-	operationeel, tot 1-12-2025
			+260	-			

Hollands Kroon	279	24	279	24	255	-	1-7-2025 tot 1-7-2030
					-	24	1-7-2025 tot 1-2-2035
Hoorn	399	34	29	-	50	-	1-11-2024 tot 1-11-2025
			+370	-			
Huizen	239	20	114	-	200	-	1-1-2025 tot 1-4-2025
					200		1-10-2025 tot 1-4-2026
Koggenland	149	13	149	-			
Landsmeer	76	6	-	-	✗		
Laren	79	7	50	50	✗		
Medemblik	263	22	263	-			
Oostzaan	62	5	-	-	✗		
Opmeer	74	6	125	-	125	-	1-2-2025 tot 1-7-2030
Ouder-Amstel	91	8	30	30	-	30	operationeel, tot 1-5-2027
			+61	-			
Purmerend	515	44	80	-	✗	80	- operationeel, tot 1-3-2026
Schagen	276	23	300	-			
Stede Broec	123	10	125	-	125	-	1-7-2025 tot 1-7-2030
Texel	82	7	-	-	✗		
Uitgeest	88	7	-	-	✗	63	25 nog onzeker (zie noot)
Uithoorn	190	16	13	-	30	-	operationeel, tot 1-10-2025
Velsen	377	32	400	100	-	100	operationeel, tot n.t.b.
					300	-	operationeel, tot n.t.b.
Waterland	113	10	219	50	169	50	operationeel, tot 1-3-2026
Wijdmeren	157	13	-	-			
Wormerland	98	8	-	-	✗		
Zaanstad	818	69	1.550	-	✗	550	- operationeel, tot min. 1-5-2028
					1.000	-	1-1-2025 tot min. 1-11-2030
Zandvoort	94	8	94	8			
Totaal NH	16.290	1.380	10.672	735	= 14.292 opvangplaatsen, waarvan 1.081 voor amv		
			+3.620	+346			

Noten

- **Heemskerk en Uitgeest, Beverwijk** . Realisatie van de gezamenlijk te openen reguliere opvanglocatie Heemskerk/Uitgeest, en de reguliere opvanglocatie in Beverwijk zijn dusdanig vertraagd, dat opening niet meer binnen de huidige cyclus wordt verwacht. Daarom is de locatiedcapaciteit voor deze projecten niet meegeteld.
- **Toegezegde capaciteit zonder vastgestelde locatieplannen**. Een aantal gemeenten heeft toegezegd tijdig opvangcapaciteit te zullen faciliteren, waarbij besluitvorming over locaties nog volgt (de getallen in lichtblauw). In sommige gevallen, zoals in het geval van de gemeente Amsterdam, zijn hiervoor reeds locaties in beeld en volgt tijdige besluitvorming. In andere gevallen, zoals in het geval van Zandvoort, is voor invulling van de toezegging nog geen locatie in beeld.

3. Afspraken over uitruil

Vertrekpunt van de spreidingswet is de indicatieve verdeling van opvangplekken over gemeenten, zoals opgenomen in de capaciteitsraming van 31 januari jl. De spreidingswet biedt gemeenten echter de ruimte om binnen hun provincie onderling afspraken te maken over deze verdeling. Zo kunnen gemeenten opgaven ook onderling uitruilen. Tabel 3 geeft een overzicht van dergelijke afspraken die tussen Noord-Hollandse gemeenten zijn gemaakt. Aantallen uitgedrukt in netto technische capaciteit (NTC) aan opvangplaatsen.

Tabel 3. Overzicht uitruilafspraken in Noord-Holland (eerste cyclus spreidingswet)

	Type plaatsen	Betrokken gemeenten		Toelichting	
		Realiserend (plaatsen):	Realiseert tevens opgave van:		
1.	Regulier	<ul style="list-style-type: none"> Zaanstad (1.550) Waterland (169) Purmerend (80) 	<ul style="list-style-type: none"> Landsmeer Edam-Volendam Purmerend 	<ul style="list-style-type: none"> Oostzaan Wormerland 	Zaanstad, Waterland en Purmerend realiseren gezamenlijk de opgave voor Zaanstreek-Waterland. De overige gemeenten realiseren de aanpalende opgaven (Oekraïne en Nidos-opvang).
2.	Amv	<ul style="list-style-type: none"> Waterland (50) 	<ul style="list-style-type: none"> Landsmeer Edam-Volendam Oostzaan 	<ul style="list-style-type: none"> Wormerland Purmerend Zaanstad 	Waterland realiseert ook amv-opvang voor de overige gemeenten in de regio. Dit in uitruil met reguliere asielopvang en de aanpalende opgaven.
3.	Regulier en amv	<ul style="list-style-type: none"> Den Helder (678 waarvan 103 amv) 	<ul style="list-style-type: none"> Texel 		Den Helder realiseert de gehele asielopgave voor Texel. Texel realiseert 50 opvangplaatsen voor Oekraïners voor Den Helder.
4.	Regulier	<ul style="list-style-type: none"> Blaricum (250) 	<ul style="list-style-type: none"> Laren 		Blaricum realiseert de gehele opgave voor Laren. Hier staat geen uitruil tegenover. Laren werkt wel aan een amv-locatie, die echter nog niet is vastgesteld.
5.	Amv	<ul style="list-style-type: none"> Bloemendaal (24) Heemstede (70) Velsen (100) Haarlemmermeer (50) 	<ul style="list-style-type: none"> Haarlem Uitgeest 	<ul style="list-style-type: none"> Beverwijk Heemskerk 	Bloemendaal, Heemstede, Velsen en Haarlemmermeer realiseren de amv-opgave ook voor Haarlem, Uitgeest, Beverwijk en Heemskerk. In ruil daarvoor verzorgen de overige gemeenten meer reguliere opvang.

4. Overige opmerkingen van de cvdK over het proces en de opgave

In de brief voorin dit provinciaal verslag staat reeds een aantal constatering en verzoeken van mij en mijn collega-commissarissen. In deze slotparagraaf wil ik u graag nog een aantal aanvullende opmerkingen en observaties meegeven.

- Ik constateer dat in Noord-Holland **intensief is gewerkt** om gehoor te geven aan de opdracht van de wet. Gemeenten hebben binnen hun mogelijkheden en beperkingen getracht om opvang mogelijk te maken, waarvan u het resultaat in paragraaf 2 en 3 kunt lezen. Voor meer duiding over de Noord-Hollandse praktijk verwijs ik u naar de meegezonden regioplannen.
- Plannen voor afzonderlijke opvangvoorzieningen die in dit verslag zijn opgenomen, zijn vastgesteld door gemeenten. Realisatie is daarmee echter nog **niet zondermeer gegarandeerd**. In voorkomende gevallen zullen ook andere partijen (zoals het COA of Gedeputeerde Staten) nog hun oordeel moeten vellen.
- Informatie over de **bonusregelingen** gerelateerd aan de spreidingswet is **niet opgenomen in dit verslag**. In enkele regioplannen wordt hier wel melding van gemaakt. Ik vertrouw erop dat u onze gemeenten ruime gelegenheid biedt hun keuze op dit vlak kenbaar te maken. Dit verslag bevat ook geen gegevens over opvangvoorzieningen van ontheemden in Noord-Holland in het verleden. Het faciliteren van **opvang in de voorbije 10 jaar** speelt echter een rol in uw overwegingen bij het nemen van een verdeelbesluit. Ik vertrouw erop dat u gemeenten transparantie biedt over de gegevens die bij deze afweging zijn gehanteerd.
- Voorts wijs ik erop dat Noord-Holland één van de **meest verstedelijkte provincies** van het land is. In Noord-Holland is de druk op de ruimte enorm, en dient een groot aantal maatschappelijke functies een plaats te krijgen. Uitdagingen rond stikstof en netcongestie hebben in voorkomende gevallen gezorgd voor uitstel of zelfs afstel van projecten. Naast deze fysieke beperkingen constateer ik iets soortgelijks bij de schaarste aan voldoende gekwalificeerd onderwijs- en zorgpersoneel, dat voorwaardelijk is bij het realiseren van opvangvoorzieningen.
- Een andere beperkende factor die in alle vijf de Noord-Hollandse regio's heeft meegespeeld, is de **uitvoeringskracht** van het COA. Het welslagen van de opgave hebben gemeenten niet geheel in eigen hand; het handelen van het COA is hierin een bepalende factor. Het COA heeft zeer kundige en betrokken mensen in dienst, maar van hen werd en wordt in korte tijd het uiterste gevraagd. Ik heb er dan ook alle begrip voor dat het COA in de voorbije maanden in een aantal gevallen niet optimaal heeft kunnen leveren. Tegelijkertijd constateer ik dat dit negatieve invloed heeft op de voortgang die gemeenten in het afgelopen jaar hebben kunnen boeken. Ik vraag u daarom oog te hebben voor deze omstandigheden.
- Tot slot wil ik ook hier mijn zorgen uiten over de **structurele financiering** van het COA. Ondanks de landelijke en Europese inspanningen om de instroom te beperken blijft het risico bestaan op mogelijk oplaaiend conflict rond ons continent, en dat kan opnieuw zorgen voor tijdelijke onverwachte pieken in het aantal vluchtelingen in onze regio. In het afgelopen decennium is goed zichtbaar geworden dat de beschikbaarheid van duurzame opvangvoorzieningen onontbeerlijk is om dergelijke schommelingen in de instroom te ondervangen. Daarmee wordt het risico op acute opvangtekorten en dure noodopvang voorkomen. Behoorlijke financiering van het COA op lange termijn is daarbij van eminent belang.

5. Stand van zaken aanpalende opgaven

De opgave rond asielopvang kan niet losgezien worden van de opgaven omtrent de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van verblijfsgerechtigden, waar gemeenten ook grote inzet op plegen. Om een volledig beeld te schetsen van deze drie onderling sterk samenhangende opgaven wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de huidige realisaties in Noord-Holland op laatstgenoemde twee opvang- en huisvestingsopgaven.

Opvang Oekraïense ontheemden

Ontheemden uit Oekraïne worden onder meer opgevangen in gemeentelijke noodopvangvoorzieningen (GOO). Het Rijk heeft de totale landelijke behoefte aan het aantal gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense ontheemden verdeeld over alle veiligheidsregio's, deze regionale opgave staat in tabel 4 tussen haakjes. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op inwonertal en grondoppervlakte. In de tabel wordt ook het aantal Oekraïense ontheemden weergegeven dat bij particulieren wordt opgevangen (POO). Voor particuliere opvang is echter geen opgave gesteld. Databron: LCVS (KCIO).

Tabel 4. Realisaties opvang Oekraïense ontheemden op 28 oktober 2024					
	GOO	POO		GOO	POO
Noord-Holland – totaal (23.014)	15.215	7.799	Noord-Holland Noord (5.257)	3.545	1.712
Amsterdam-Amstelland (8.881)	4.335	4.546	Alkmaar	472	253
Aalsmeer	255	267	Bergen	252	177
Amstelveen	456	217	Castricum	86	16
Amsterdam	3.167	4.000	Dijk en Waard	444	362
Diemen	88	27	Drechterland	380	-
Ouder-Amstel	220	35	Enkhuizen	-	-
Uithoorn	149	-	Heiloo	83	12
Gooi en Vechtstreek (2.478)	2.478	-	Den Helder	137	51
Blaricum	392	-	Hollands Kroon	545	-
Gooise Meren	413	-	Hoorn	275	79
Hilversum	978	-	Koggenland	144	156
Huizen	582	-	Medemblik	185	408
Laren	-	-	Opmeer	53	32
Wijdmeren	113	-	Schagen	288	166
Kennemerland (3.854)	2.603	1.251	Stede Broec	-	-
Beverwijk	101	50	Texel	201	-
Bloemendaal	164	62	Zaanstreek-Waterland (2.544)	2.254	290
Haarlem	629	477	Edam-Volendam	251	12
Haarlemmermeer	965	480	Landsmeer	137	-
Heemskerk	180	6	Oostzaan	104	4
Heemstede	110	-	Purmerend	610	101
Velsen	249	124	Waterland	156	25
Uitgeest	63	5	Wormerland	300	5
Zandvoort	142	47	Zaanstad	696	143

Huisvesting verblijfgerechtigden en Nidos-opvang

Het huisvesten van verblijfgerechtigden (of: statushouders) is een wettelijke taak van gemeenten: de taakstelling huisvesting vergunninghouders. De hoogte hiervan hangt af van inwonertal in een gemeente. In tabel 5 wordt uitgegaan van de opgetelde taakstelling vanaf 1 januari jl., inclusief voor/achter. Gerealiseerde Nidos-opvangplaatsen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen met een verblijfstitel tellen mee in deze taakstelling, maar vormen - anders dan de huisvestingstaakstelling als geheel - voor gemeenten geen wettelijke verplichting. Het aantal gerealiseerde Nidos-opvangplaatsen is in onderstaande tabel apart weergegeven. Databron realisaties: COA (TVS).

	Taakstelling			Realisatie				Taakstelling			Realisatie		
	2024 v/a	Totaal	Nidos	2024 v/a	Totaal	Nidos		2024 v/a	Totaal	Nidos			
Aalsmeer	72	37	-	Hollands Kroon	138	54	4						
Alkmaar	211	102	33	Hoorn	168	78	13						
Amstelveen	218	99	3	Huizen	124	37	-						
Amsterdam	3.350	755	93	Koggenland	63	24	4						
Bergen	87	13	-	Landsmeer	38	14	-						
Beverwijk	93	67	-	Laren	38	7	-						
Blaricum	33	13	-	Medemblik	145	44	-						
Bloemendaal	65	7	6	Oostzaan	34	7	-						
Castricum	174	-2	-	Opmeer	39	4	-						
Den Helder	189	29	-	Ouder-Amstel	-6	27	3						
Diemen	80	17	-	Purmerend	177	85	-						
Dijk en Waard	221	65	13	Schagen	121	50	8						
Drechterland	77	9	-	Stede Broec	54	38	-						
Edam-Volendam	112	40	-	Texel	37	16	-						
Enkhuizen	82	12	-	Uitgeest	28	12	-						
Gooise Meren	161	54	-	Uithoorn	67	28	-						
Haarlem	365	161	-	Velsen	175	69	-						
Haarlemmermeer	369	183	13	Waterland	21	51	-						
Heemskerk	77	62	-	Wijdmeren	80	8	-						
Heemstede	60	25	-	Wormerland	27	12	5						
Heiloo	61	20	10	Zaanstad	301	135	-						
Hilversum	226	85	-	Zandvoort	25	29	-						
Noord-Holland - totaal					4.719	3.009	690						